

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

IV. Quænam dispositiones requirantur in eo, qui inuestigandis Theologicis veritatibus incumbit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

Quest. proœm.

Dicendum 1. conclusionem Theologicam etiam ex duabus præmissis fide diuinâ cognitis deductam, inferioris tamen esse certitudinis, quam sint ipsæ veritates immediatè à Deo reuelatæ, & per Ecclesiam ad credendum propositæ. Hæc assertio constat non solum ex eo, quòd (vt dicunt Philosophi) maior sit semper certitudo principiorum quàm conclusionis, quæ ex illis deducitur, sed præsertim quia veritates fidei immediatè diuinâ reuelatione innituntur, quæ est omnino infallibilis: at conclusiones Theologicæ non nisi mediante discursu, qui cum sit operatio intellectus creati, æqualem cum veritatibus fidei certitudinem habere non potest, cum omnis intellectus creatus in operationibus sibi proprijs falli & decipi possit.

Dicendum 2. conclusionem Theologicam, certiozem semper esse quàmvis aliâ conclusione cuiuslibet scientiæ naturalis. id patet ex eo, quòd motiuum, quo Theologica conclusio innititur, semper est certius motiuo cuiuscumque conclusionis cuiuslibet scientiæ naturalis: cum hæc solo lumine & ratione naturali, illa verò lumine fidei & attestazione diuinâ innitatur.

QVÆSTIO IV.

Quanam dispositiones requirantur in eo, qui inuestigandis veritatibus Theologicis incumbit.

Prima dispositio ad Theologiæ notitiâ rectè capeffendam est sana fides; cum enim (vt diximus) primarium & præcipuum Theologiæ fundamentum sit ipsa fides: nisi sana sit, & inconcussa teneatur, reliquum ipsius Theologiæ ædificium, quod superstructum fuerit, consistere non potest.

Secunda dispositio est cordis mundities; quod ipse

Christus Dominus satis aperte innuit, cum dixit *Matt. 5.*
Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt; unde S. Greg.
Nazianz. orat. 33. aduersus Eunomianos recte monet,
non omnium esse de Deo disputare, sed eorum duntaxat, qui ex-
plorati sunt, ac contemplando longe processerunt, ac prius etiam
tam corpus quam animum repurgarunt, aut saltem purgare iam
instituerunt; impuro enim rem puram attingere fortasse ne tutum
est quidem, quemadmodum nec agris oculis solis radios intrari.

Tertia dispositio est ipsius intentionis rectitudo; cum e-
 nim (vt æquè sapienter ac verè dixit Christus Dominus
Matr. 6. ex oculi id est intentionis simplicitate ac rectitu-
dine, totius corporis, id est, totius operis claritas ac perfe-
ctio pendeat, quisquis in huius celestis disciplinæ inue-
stigatione proficere desiderat, is oculum mentis simplicè
ac rectum habere debet, qui neq; ad lucri emolumenta,
neque ad honoris blandimenta reflectatur, sed rectâ in-
tentione in solum Deum feratur, illiusque gloriam tan-
quam vltimum ac vnicum sibi finem propositum spectet.

His ad Theologiam capessendam præcipuis & maximè
 necessarijs dispositionibus breuiter explicatis, duo ad-
 huc monita subiungenda sunt: primum est (quod rectè
 docuit Theodoretus præfatione in Cantica) ad hoc, vt
 quis diuinas veritates peruidere, & in huius altissimæ
 scientiæ arcana penetrare possit, mentem agilem, ac vel-
 uti pennis quibusdam instructam requiri, neque segni-
 ter aut perfunctoriè, sed totis ingenij viribus maxima-
 que sedulitate ac diligentia studijs Theologicis esse in-
 cumbendum, aliàs nullus profectus, imò nō leue pericu-
 lum, ne in illa ecœlesti disciplina vel inscij vel semidocti
 (quod nō rarò euenit) falsum pro vero, dubium pro certo
 accipiant, ac postea non sine fidei catholicæ detrimento
 alijs venditent.

Secundum est, in disquisitionibus veritatum Theologi-
 earum modum quemdam esse seruandum, illudque hu-
 militer tenendum, quod præmonuit Apostolus Rom. 12.
Non plus sapere, quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem:
 & vnicui-

Qu. prorem.

et unicuique sicut Deus diuisit mensuram fidei. Ut igitur (sicut loquitur S. Hilarius lib. 10. de Trinit.) Solita videndus est, et possit videri, tantusque excipiens lumine est, quantum admittitur; ne, si plus velimus expetere, minus quoque, quam possumus, consequamur. Ita et ratio celestis in tantum intelligenda est, in quantum se permittit intelligi, in tantum expetenda est, in quantum apprehendendam se dedit; ne, si contenti indulgentia moderatione non sumus, amittamus indulgentiam.

3

APPRO-